

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagrada-kustosz-pamieci/2019/71860,Janusz-Horoszkiewicz.h
tml](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagrada-kustosz-pamieci/2019/71860,Janusz-Horoszkiewicz.html)
2022-06-27, 07:19

Janusz Horoszkiewicz

Janusz
Horoszkiewicz (fot.
Bartosz Duleba)

Niezlomny strażnik polskiego dziedzictwa na Wołyniu, rzecznik i głosiciel pojednania w prawdzie narodów polskiego i ukraińskiego. Inicjator i wykonawca ponad 40 krzyży stojących w dolinie rzeki Horyń w miejscach unicestwionych w 1943 r. polskich wiosek, kościołów i cmentarzy.

Janusz Horoszkiewicz urodził się w 1963 r. w Zarzeczcu k. Jarosławia. Jest przedstawicielem drugiego pokolenia Kresowian pochodzących z okolic Huty Stepańskiej. W czasie rzezi wołyńskiej mieszkańcy tych okolic przez trzy dni bohatercko odpierali ataki UPA, ponosząc dotkliwe straty. Podjęta przez nich walka umożliwiła części polskich rodzin wycofanie się z okrażeń i ocalenie życia. Wśród ocalonych była rodzina Horoszkiewiczów.

Opowieści o dramatycznych wydarzeniach z lipca 1943 roku towarzyszyły Januszowi Horoszkiewiczowi od najmłodszych lat, kształtując w nim pragnienie godnego upamiętnienia wołyńskich przodków. Pragnienie to zaowocowało licznymi działaniami podejmowanymi od ponad dziesięciu lat w Polsce i na Ukrainie.

Oprócz wspomnianych krzyży w polskich miejscach pamięci, dzięki staraniom Janusza Horoszkiewicza, odsłonięto także liczne tablice upamiętniające ofiary ludobójstwa z 1943 r. Na szczególną uwagę zasługuje odsłonięta w cerkwi w wiosce Butejki tablica ku czci Petra Bazeluka – ukraińskiego sprawiedliwego, który narażając własne życie, uratował przed śmiercią z rąk UPA polskiego sąsiada Mieczysława Słojewskiego i jego syna Edwarda.

Od 2007 r. Janusz Horoszkiewicz organizuje coroczne pielgrzymki do Huty Stepańskiej i jej okolic. Gromadzą one ostatnich żyjących hucian oraz ich potomków i są szczególną okazją dla przypomnienia polskiej spuścizny na Wołyniu, odkrywania zatartych śladów polskiego życia na tych terenach i integracji środowiska kresowego.

Inną gałęzią działalności laureata jest nagrywanie relacji świadków rzezi wołyńskiej (2000 godzin zarejestrowanych świadectw), zbieranie zapisów wydarzeń, fotografii i dokumentów.

Realizując swoją misję, Janusz Horoszkiewicz nawiązał przyjaźń z licznymi Ukraińcami z okolic Stepania, pozyskał dla swojej akcji poparcie lokalnych władz w rejonie sarneńskim i kostopolskim, a także tamtejszego duchowieństwa - zarówno prawosławnego, jak i rzymskokatolickiego.

Działalność Janusza Horoszkiewicza daje nadzieję na to, że porozumienie i pojednanie między Polakami i Ukraińcami nawet w najbardziej bolesnych kwestiach jest możliwe.